




Lindskog & Ullberg Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2012

© Lindskog Förlag, författarna och illustratörerna
Grafisk form: Josephine Glad/Lisa Kleinschmidt
Omslag: Lisa Kleinschmidt

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Vilnius 2012
ISBN 978-91-85311-41-5

NÄR ALICE BLEV ARG

Femton läsäventyr för stora och små krumelurer

INNEHÅLL

När Alice blev arg 4

Författare: Annmari Asker
Illustratör: Maja Lindberg

Aldrig i livet! 14

Författare: Lisa Brand
Illustratör: Mina Larsson

Fladderflarn 31

Författare: Maria Bäckström
Illustratör: Jesper Jonsson

Flickan med vingarna 38

Författare: Jenny Franke Wikberg
Illustratör: Catharina Edlund

Cybergerd 50

Författare: Juliana Fritzhand

Nora och Tokan 70

Författare: Tide Therese Garnow
Illustratör: Ann-Christin Svensson

Ur Simon, Frank och jag 81

Författare och illustratör: Sofie Gustavsson

Drömbjörnen 99

Författare: Helena Isaksson
Illustratör: Annica Schönhult

Britta och Mälitta 109

Författare: Nanna Klingen och Susanne Bogren

Ur De frivilliga före detta rånarna 116

Författare: Nicole Koorn och Johanna Selinder

Sveas val 128

Författare: Karin Löfman
Illustratörer: Selma och Thea Löfman

Pia som racerbilsförare 140

Författare: Maria Qvarnström
Illustratör: Sarah Jermehag

Morfar på månen 149

Författare: Eva Sjöberg
Illustratör: Annefrid Sjöman

Fågelskrämman 165

Författare: Elin Westerberg
Illustratör: Jonas Karlsson

Ur Channa och Samir 175

Författare: Kicki Zandelin

När Alice blev arg

Det här är Alice.

Alice är fem år och bor med sin mamma, pappa och lillebror Hjalmar i ett stort hus på landet. De har precis flyttat från stan, så Alice har fått byta förskola.

Det är inte så kul att byta förskola. Alla de andra barnen känner varandra, och ingen känner Alice.

Fast de tre förskolefröknarna är ganska snälla. Och just idag ska Alice leka med Lena och My. Det har de lovat.

Men dagen börjar inte alls bra.

Först ska Alice klä på sig. Mamma har lagt fram en tröja som Alice AVSKYR. Den kliar och sticks.

"Jag vägrar!" säger Alice.

Men då ser mamma så ledsen ut, och Alice kommer på att det är mamma som har stickat tröjan. Så Alice sätter på sig den kliande tröjan och känner sig väldigt snäll.

Hon går till frukostbordet, och där ligger mackan som är alldeles för stor och mjölkchokladen som är skållhet.



”Skynda dig nu!” säger mamma. ”Det är bråttom.”

Alice tar en tugga av smörgåsen, och så blåser och blåser hon på mjölkchokladen.

”Sjåpa dej inte. Hjalmar kan dricka varmt, fast han är så liten”, säger mamma.

Alice tänker att hon struntar väl i vad Hjalmar kan. Alice avskyr att dricka varmt.

Och igår sa pappa till henne att hon var för liten för att låna datorn. Alice är fem år och hon undrar, medan hon blåser, om hon är stor eller liten. Det vore rätt bra om mamma och pappa kunde bestämma sig.

Så plötsligt råkar Alice spilla ut mjölkchokladen. Det mesta rinner ut på tröjan.

Mamma blir jättearg, för hon tror att Alice spillt med flit. Hon hämtar en annan tröja (Hurra!), men under tiden spiller Hjalmar ut sin mjölkchoklad, för han gör alltid som Alice gör.

Och då blir mamma arg igen. På Alice!

”Lillebror gör alltid som du gör. Han är så liten så han förstår inte”, säger mamma.

Alice blir så arg att hon viskar ett fult ord till mamma.

”Skithäxa!” viskar hon.



Tråkigt nog hör mamma det och blir ännu argare.

Och pappa säger ”TYST!” till Alice och säger att hon absolut inte får säga Skithäxa till mamma.

Då säger Alice att pappa absolut inte får säga TYST! till henne.

Mamma och pappa skrattar. Alice kan absolut inte förstå vad som är roligt. Hon gillar verkligen inte att folk skrattar åt henne när hon är arg.

När frukosten är klar ska pappa köra Alice till dagis. Hjalmar får stanna hemma hos mamma. Det är orättvist!

Bilen startar som vanligt inte. Pappa går ut och sparkar på bilen och ropar ”SKITBIL!”

Då ropar Alice ”TYST!” åt honom. För hon tänker att han kanske skulle skratta då. Men ... icke sa Nicke, han blir ännu argare.

Så småningom kommer de iväg. Men Alice kommer så klart för sent till samlingen.

Förskolefröknarna blir alltid sura när någon kommer för sent till samlingen. Det är väl pappa de är sura på. Men Alice tycker att de verkar sura på henne också.

Efter samlingen kommer Lena och My fram till Alice. De säger: ”Vi har redan bestämt att vi ska leka, och du får inte vara med.”



Då går Alice och sätter sig i ett hörn. Där tänker hon sitta hela dagen utan att prata med en enda människa. Hon tänker bara vara arg.

Men tror nån att hon får sitta där i fred. Nejdå, fröken kommer och ger henne ett pussel. Tusen bitar minst. Alice försöker och försöker, men det är jättesvårt.

Lena och My kommer förbi och tittar.

"Är du lite dum i huvet, va! Kan du inte lägga pussel?"

Då blir Alice så arg så hon sopar ner alla bitarna på golvet.

Fröken blir inte arg på Alice. Hon hjälper till att plocka upp bitarna och sen lägger hon och Alice pusslet tillsammans.

Sen är det mat. Köttbullar, potatismos och lingonsylt. Alice tänker att den här dagen kanske inte är så dum ändå.

Efter maten tar fröken fram ett Memoryspel. Det är Love, Sixten, Mattis och Alice som spelar, och Alice kommer sist hela tiden. Lena och My kommer förbi och retar henne och säger

"Är du lite dum i huvet, va! Kan du inte spela Memory?"

Alice sopar ner alla korten på golvet, och då blir fröken plötsligt jättearg och säger:

"Inte en gång till, Alice!"



Alice plockar upp korten och sen säger hon att hon behöver gå på toaletten. Men det är bara som hon säger. Alice vet att det finns ett fönster på toaletten som man kan klättra ut genom. Hon tänker inte stanna en sekund längre. Alice ska sticka. Rymma ska hon.

Men först ritar hon en stor bajs-korv på väggen. Är man arg så är man. Sen klättrar hon ut.

"Hej, lilla gumman!" hörs en välkänd röst. "Vad håller du på med?"

Det är mormor. Oj, Alice har ju glömt att mormor skulle hämta henne idag. Mormor är det snällaste som finns i hela världen. Men Alice är faktiskt fortfarande arg.

Så Alice morrar åt mormor: "JAG ÄR AAARRRG!"

"Det är jag också", morrar mormor tillbaka. "Jag halkade på ett bananskal här. Jag trillade och slog mig. Vem slänger bananskal här på dagis? Inte du väl?"

Alice blir alldeles tyst. Hon visste faktiskt inte att mormor kunde bli arg. Och morra.

"Nu är det viktigt att vi får ut det arga", säger mormor. "Annars sätter det sig i magen och gör jätteont. Jag vill skrika!"

"Jag har faktiskt ganska ont i magen", säger Alice.

"Ja, det är ju det jag säger. Vi måste skrika."



"Vågar vi det?" undrar Alice.

"Klart att vi vågar", säger mormor. "Det är nödvändigt."

"Jag vet vad vi kan skrika", säger Alice. "Vi kan skrika 'TYST!' Eller kanske 'DUMMA DUMMA BANANSKAL!'"

"Jag ska känna efter. DUMMA, DUMMA BANANSKAL!!! Ja, det känns faktiskt ganska bra. Vi provar!" säger mormor och viftar argt med bananskalet som hon plockat upp. "Ett, två, tre!"

Och så står Alice och mormor och ropar. Plötsligt är förskolefröknarna och alla barnen där ute och lyssnar förvånat på dom.

Mormor förklarar alltihopa – att hon är Alices mormor, att hon halkat på ett bananskal, blivit jättearg och att nu måste det arga komma ut, annars får hon ont i magen. "Har inte ni varit arga nån gång?" ryter mormor. "Nådåå! Skrik med!"

Och så står allihopa och ropar "DUMMA DUMMA BANANSKAL!" ikapp.

"Nej, jag är fortfarande arg!" gallskriker mormor.

"Jag tror att jag måste sjunga min arg-sång. Ni får gärna sjunga med. Ni kan väl Gubben Noak?"



”Det är den melodin. Så här:”

*Ond och ilsken,
sur och vresig,
riktigt jättearg.
Om det ska gå över
skrika man behöver.
Slå och slänga,
skrika, blänga
tjuta som en varg.
AAARRRGGG!!!*

”Sådärja”, säger mormor med sin vanliga röst.

”Nu har jag inte ont i magen längre. Och inte Alice heller, det är jag säker på. Tack för hjälpen! Nu går vi, Alice!”

Och så går de iväg, hand i hand.

Men Alice hör bakom sig hur Lena viskar till My:

”Lyckost, Alice! Vilken cool mormor, alltså!”



Annmari Asker föddes i Stockholm 1936 och flyttade till Skåne vid tio års ålder. I sitt arbete som dramapedagog har Annmari skrivit och uppfört dockspel och berättarprogram för både barn och vuxna. När hon pensionerades för tio år sedan startade hon en teatergrupp i Lund, Teater Trots, som består av tio kvinnor, 60+. Där har hon skådespelat, regisserat och skrivit de flesta av pjäserna.

Är väldigt nöjd med sitt liv – och mest lycklig över sina barn och barnbarn.

Maja Lindberg är född 1972 och uppvuxen i Lund, men numera bosatt i Lomma tillsammans med barn och make. Efter tre års studier på Östra Grevie folkhögskola arbetade hon som keramiker i 5 år. Efter det blev det en IT-utbildning och jobb som webbassistent. Sedan 2009 frilansar Maja som illustratör och konstnär. Ni hittar henne på www.majali.se



Aldrig i livet!

Nu ska jag berätta någonting fantastiskt! Om det inte hade varit min egen mormor som berättat det för mig hade jag inte trott att det var sant. Men det är sant! För min mormor kunde man lita på. Nu ska ni få höra:

När min mormor Gertrud var omkring åtta, nio år hände det någonting förfärligt. Hennes mamma blev sjuk. Jättesjuk. De hade inte råd att kalla på någon läkare, och Gertrud försökte ta hand om sin mamma så gott hon kunde. De bodde ensamma i ett litet torp ute på landet. Gertruds mamma var barnmorska, eller jordmor som man brukade kalla det förr i tiden. Hon hjälpte alla traktens nyfödda barn till världen. Förlossning heter det när en kvinna föder ett barn. Att vara jordmor gav inte mycket pengar, så därför odlade de sina egna grönsaker och hade fruktträd. De hade höns så att de kunde få ägg, en ko så att de kunde få mjölk och bin för att få honung. Varje dag gick Gertrud ner till sjön tillsammans med sin mamma för att fiska. Gertrud älskade att fiska, och det var inte bara en lek. Fisken de fångade var livsviktig för deras överlevnad.

Men nu var Gertruds mamma alltså sjuk. Hon låg i sängen och orkade inte göra någonting. Gertrud hade aldrig varit med om att hennes mamma varit det minsta sjuk och blev orolig. Det var inte heller roligt att ensam ta hand om djuren och att fiska.

På kvällarna innan den hemska sjukdomen hade kommit brukade Gertrud spela fiol medan hennes mamma spelade dragspel. Hon älskade att sitta framför brasan medan de spelade och sjöng. Men nu satt Gertrud på sängkanten och tittade på sin mammas bleka ansikte medan hon spelade ensam. Det kom bara sorgliga sånger från fiolen, även om hon försökte spela glada för att muntra upp sin mamma.

Veckorna gick och Gertruds mamma blev allt sjukare. Hon ville knappt äta eller dricka någonting. Till slut kunde hon nästan inte prata, utan yrade bara. Gertrud var förtvivlad och höll sin mammas heta hand medan tårarna rann nerför hennes kinder.

Gertrud var tvungen att äta, även om hennes mamma inte åt, och bestämde sig en dag för att gå ner till sjön för att fiska. Hon hade inte varit utanför huset på flera dagar, eftersom hon inte ville lämna sin mamma, och nu kurrade magen efter fisk. Hela vägen ner till sjön bad hon om att hennes mamma skulle bli frisk. Hon bad till Gud, till de gamla nordiska gudarna och till alla små troll och andar som man trodde på på den tiden. Hon var så upptagen med sina ramsor att hon inte såg en lång och mager välklädd gammal man stå i hennes väg nere vid stranden. Det var först när Gertrud råkade röra vid hans långa, svarta rock som hon upptäckte honom och stannade. I samma ögonblick kände hon en isande kyla, trots att det var en ovanligt varm somardag. Hon tittade upp mot den gamle mannens ansikte. Hans ögon var blodsprängda, tänderna spruckna, hyn såg sjukligt gul ut, och han verkade bära på en tung, svart sorg. Gertrud ville så fort som möjligt skynda förbi mannen, men hon var en väluppfostrad flicka och sa därför:

”Oj, förlåt herrn, jag såg er inte!”

Den gamle mannen synade henne, nerifrån och upp, och frågade med väsende röst:

”Vet du vägen till Jordmortorpet?”

Jordmortorpet! Det var ju huset som Gertrud bodde i. Det var säkert någon som ville ha hjälp med en förlossning. Eftersom hennes mamma var sjuk sa Gertrud:

”Jag är ledsen herrn, men min mamma är sjuk och kan inte hjälpa till med någon förlossning.”

”Det rör sig inte om någon förlossning”, sa den gamle mannen. ”Absolut inte. Snarare tvärtom.”



Tvärtom! Vad menade han med det? tänkte Gertrud. Vem kunde han vara? Då kom hon på att han kunde vara en läkare. Han skulle hjälpa hennes mamma istället för att hon hjälpte någon. Det var det han menade med tvärtom. Gertruds böner hade hjälpt. På något sätt hade någon fått reda på att hennes mamma var sjuk och skickat efter en doktor.

"Jag bor i Jordmortorpet!" sa Gertrud glatt.

Men i samma stund hon uttalade meningen var det som om en kall jättehand hade kramat om henne.

Mannen tittade på henne med en underlig blick. Han satte sig tungt på en stor sten och sa:

"Nå, var ligger det då?"

När mannen satte sig såg Gertrud att han bar på en lie. En lie är ett redskap som bönder använde i gamla dagar till att slå gräs på ängar. Då kunde han inte vara läkare, tänkte hon. Men bonde kunde han knappast vara heller, så välklädd som han var.

Då förstod Gertrud vem det var. Det var Döden!

Nu kanske du inte vet vem Döden är. Och det förstår jag, för man ser honom nästan aldrig i hemmen nuförtiden. Men förr i tiden kom Döden in i husen för att hämta de som skulle till Dödens rike. Gertrud hade aldrig träffat på Döden tidigare, men hennes mamma hade berättat många historier om honom. Hon hade mött honom några gånger när förlossningarna hade varit besvärliga. Varje gång hade han haft lien med sig.

Även om Gertrud aldrig hade sett Döden tidigare var hon säker. Det var Döden i egen hög person som satt framför henne, Så sant som jag lever är det sant, för min mormor ljög aldrig.

Vad skulle Döden göra hemma hos dem i Jordmortorpet, om inte hämta hennes sjuka mamma? Det var ju Dödens uppgift här i livet.

Insikten fick Gertrud att skaka i hela kroppen, och hennes ben kunde nästan inte bära henne. Men hon lyckades peka rakt fram samtidigt som hon sa:

”Den vägen!”

Det var nog första och enda gången som min mormor ljög, för hon pekade i helt fel riktning. Döden vände sig om och sa:

”Nej, den vägen kommer jag ifrån.”

Han synade Gertrud igen, tittade på vägen upp mot stugan och sa:

”Ja, just det! Den här vägen var det. Jag börjar visst bli gammal.”

Döden reste sig mödosamt upp och gick förbi Gertrud medan han visslade på en sorgsen melodi. Gertrud stod som förstenad när hon såg hur han med tunga steg började gå mot Jordmortorpet. Hon kände hur en isande vind drog genom kroppen. Nej, hon kunde inte bara se på när Döden gick för att hämta hennes älskade mamma. Samtidigt visste hon att det inte hjälpte att be Döden om nåd, det hade hon hört hennes mamma berätta.

Utan att veta var hon fick modet ifrån sprang hon förbi Döden och ställde sig framför honom och skrek:

”Stopp!”

Döden tittade först förvånad på henne, men sen spred sig ett roat leende i det rynkiga ansiktet.

”Vet du inte vem jag är, jäntunge?”

”Jo, men det spelar ingen roll. Du får inte ta min mamma!”

”Äsch, flytta dig och låt mig sköta mitt arbete”, sa Döden och lyfte sin bleka hand och slog undan henne. Gertrud for i backen, slog knäna blodiga, men reste sig upp och ställde sig återigen framför Döden.

”Stopp! Du kommer inte förbi mig”, sa hon och spände ögonen i Döden. Nu började Döden bli riktigt irriterad.

”Hur tror du att en tanig jänta som du ska kunna hindra självaste Döden?”

Det visste förstås inte Gertrud, men hon var tvungen att säga någonting och sa:

”Jo, för jag är ... jag är ... jag är ... stark!”

Nu visste de båda att ingen är starkare än Döden. Inte ens tusen galopperande hästar skulle kunna hindra Dödens frammarsch. Men istället för att Döden slog till Gertrud ännu en gång hände något oväntat. Döden började skratta. Först ett kvävt skratt, men sedan växte skrattet till ett gapskratt så att han visade alla sina spruckna, gula tänder. Döden var ju inte precis känd för sin humor, och jag tror aldrig att han hade skrattat på det sättet tidigare i hela sitt liv. Han kanske var på ett speciellt humör just den här dagen. Eller så hade han aldrig upplevt att en liten flicka trotsade honom. I alla fall skrattade han så att han skakade i hela kroppen.

Gertrud blev förstås förvånad, för i alla historier om Döden hade Döden varit en allvarlig man, och aldrig någonsin skrattat det minsta. Men sedan blev hon arg. Vad var det för ett sätt att skratta henne rakt upp i ansiktet! Det fanns absolut ingenting roligt i att Döden skulle hämta hennes mamma.

Så vad tror ni Gertrud gjorde? Jo, hon slog honom! Hon gav honom ett knytnävsslag rakt i magen. Döden slutade skratta och tittade förvånat upp. Då passade hon på att slå igen. Och igen ... och igen ... och igen. Döden stod handfallen, tog emot slagen och bara stirrade på henne. Det här hade han aldrig varit med om tidigare. Gertrud fortsatte att slå och upptäckte att för varje gång som hon slog så krympte Döden. Hon slog, och han krympte lite. Hon slog igen, och han krympte ännu lite till. Till slut var han mindre än en tändsticksask. Då tog hon upp honom i handen, lade honom i en tom mussla som låg på stranden och virade ett snöre runt.

”Där kan du ligga och tänka på allt ont du gjort i livet”, sa hon och stoppade Döden i fickan.

Mamma, tänkte Gertrud och skyndade sig hem till Jordmortorpet. Hur var det med henne?

Hennes mamma mötte henne vid dörren. Hon såg friskare ut än hon hade gjort på länge.



”Jag är frisk igen! Det har skett ett mirakel!” utbrast hon.

De kastade sig i varandras armar och dansade en glädjedans i trädgården. De skrattade och grät om vartannat och kysste varandra i ansiktet. Gertrud var så glad. Hon tänkte på mötet med Döden, och på att hon hade räddat sin mamma. Nu skulle Döden aldrig kunna hämta henne, och de skulle leva lyckliga i alla sina dagar.

”Det här ska firas!” sa hennes mamma. ”Gå ut i trädgården och plocka några äpplen så ska jag göra en äppelpaj.”

Gertrud tog en korg under armen och gick ut för att plocka. Men i trädgården hände något konstigt. Hur hon än drog och slet i äpplena satt de fast i träden.

Hon gick tomhänt in och berättade vad som hänt för sin mamma.

”Strunta i det. Hämta lite ägg från hönsen, så gör jag pannkakor istället”, sa hennes mamma.

Det gick bättre, och Gertrud kom tillbaka med en korg full med ägg. Hennes mamma tog fram en skål till pannkakssmeten, tog ett ägg och knackade det mot skålens kant. Men ingenting hände. Ägget gick inte sönder.

”Det var konstigt! Den här hönan måste ha ätit mycket kalk för att ha fått ett sådant tjockt skal”, sa hennes mamma skrattande och tog ett nytt ägg. Samma sak hände med det ägget och alla de andra. Hur hårt de båda än slog gick de inte sönder.

”Jag känner mig friskare och starkare än någonsin förr, men kan inte ens slå sönder ett ägg”, sa hennes mamma och satte sig ner. ”Kom så vi går ner till sjön och fiskar.”

Tillsammans gick de ner till sjön, hand i hand, pratande och skrattande. Vad komiskt att inte kunna slå hål på ett litet ägg.

När de kom till platsen där Gertrud hade slagit Döden försvann glädjen en aning. Det hettade till från fickan där Döden låg. Gertrud kände sig lite skamsen. Att slå på människor var ju fel, det visste hon. Men Döden var ju inte någon människa precis. Dessutom var det ju i försvar hon hade slagit Döden.

När de kom ner till sjön nappade det så fort de slängt ut kroken. Gertrud halade upp fisken på stranden, tog ett kraftigt tag om kroppen för att knäcka nacken. Men det lyckades inte.

”Har du blivit lika slapp som din gamla mor?” sa hennes mamma skrattande och försökte sig även hon på fisken. Men det lyckades inte bättre för henne. Fisken slet sig gång på gång.

”Den är alldeles för hal. Vi får ta hand om den med kniven hemma istället”, suckade hon.

När de kommit hem tog hennes mamma kökskniven för att skära av halsen på fisken. Gertrud hjälpte till att hålla fisken. Det var en ovanligt livskraftig fisk, och den sprattlade vilt. När den till slut låg på skärbrädan tittade den illmarigt på dem medan gälarna fladdrade. Gertrud tyckte nästan att det såg ut som om den log. Hennes mamma lade kniven på fiskens hals och skar. Men ingenting hände.

”Kniven är kanske för slö”, sa Gertrud och tog kniven för att se om den var skarp nog.

Det var den, för det blev ett djupt hack i bordet. Båda två satte sig uppgivna på köksstolarna. Då passade fisken på att hoppa ner från köksbordet, hasa sig ut genom dörren och sprattlande bege sig ner till sjön.

På kvällen när Gertrud var nerbäddad i sin säng tänkte hon på allt som hade hänt under dagen. Ingenting hade varit som det brukade. De hade inte fått någon kvällsmat, eftersom fisken hade återvänt till sjön. De hade inte heller lyckats gräva upp några potatisar eller hämta grönsaker i trädgården. Det enda som hade varit som vanligt var mjölkningen och insamlandet av honung från bina. De hade bara druckit mjölk och honung. Ändå var de inte hungriga.

Gertrud funderade på om det fanns något samband mellan Döden i musselskalet och alla konstiga saker som hände. Skulle hon berätta för sin mamma om Döden som låg i fickan? Hennes mamma var så glad, och Gertrud kände på sig att hon skulle bli ledsen om hon berättade om Döden och musslan. Hon beslöt därför att låta det vara en hemlighet.

Det blev en orolig natt, och ovanligt många flugor och mygg svärnade omkring henne. Halvsovande försökte hon slå bort de mest blodtörstiga insekterna. Och när hon slog upp ögonen morgonen därpå såg hon en råtta på sin huvudkudde. Gertrud skrek högt, och hennes mamma kom inrusande för att se vad som stod på.

”Jag vet inte vad som händer, men det här stället är som förhäxat, sa hennes mor. Ge dig iväg till byn och köp två kotletter. Vi har ju ingenting här hemma som går att äta. Jag stannar kvar här och ser till att inte råttorna gnager sönder våra möbler, de verkar ju helt tokiga, alldeles orädda.”

Byn låg ett par timmars gångväg västerut. Även om Gertrud var orolig för allt som hade hänt och kände hur Döden tyngde i fickan var hon ändå glad och småsjöng medan hon gick.

Redan innan hon kom till byn kunde hon se att någonting hade hänt. Människor hade lämnat sina hus och stod på gatorna och fäktade med sina armar. Det var inte bara på grund av alla flugor och mygg. För när Gertrud kom närmare hörde hon hur folk ojade sig, tog sig om huvudet och stönade över hur förfärligt allt var.

Hon kunde inte förstå vad det var som var så hemskt. Hon försökte fråga några människor, men ingen hörde eller såg henne. Alla var upptagna av sin olycka. Gertrud gick in i grönsaksaffären, men där fanns varken några grönsaker eller människor. Hon gick vidare till bagaren. Samma sak där. Där var helt tomt.

Till slut gick hon till slaktaren. Den stora karlen satt i ett hörn och grät. Gertrud hade träffat slaktaren många gånger när hon varit i byn. Han hade en stor mage och röda kinder som hängde som påsar och fladdrade varje gång han skrattade. Gertrud hade aldrig sett honom ledsen förut. Men nu var hans röda kinder våta av tårar. Försiktigt gick hon fram till slaktaren.

”Ursäkta!”

Hon fick inget svar.

”Ursäkta!” sa hon lite högre.

”Vad vill du?” frågade slaktaren barskt.

”Jag skulle vilja köpa två kotletter”, svarade hon.

”Kotletter? Ser du inte att här är helt tomt! Har du inte hört om olyckan? Det finns inga mer kotletter. Aldrig mer kotletter. Aldrig mer köttbullar.

Aldrig mer korvar. Och det är för att djuren vägrar dö. Allt vägrar dö. Hur ska jag nu kunna leva?" sa han och snyftade igen.

Gertrud tänkte att det var bäst att låta honom gråta ifred och smög försiktigt ut. Där ute tittade hon på alla ledsna och upprörda människor. Alltihop var hennes fel. Det förstod hon nu. Allt det här hände för att hon hade Döden i fickan. Gertrud tog upp musslan. Det kändes nästan som om det brände i handen. Vad skulle hon göra? Skulle hon släppa ut Döden? Nej, det gick inte. Då skulle han ta hennes mamma.

Gertrud viftade bort några blodtörstiga myggor medan hon tänkte vidare. Om han kunde låta bli att ta hennes mamma. Skulle hon kunna förhandla med Döden om det? Det är väl värt ett försök tänkte hon och sa:

"Om jag släpper ut dig, lovar du då att inte ta min mamma?"

Ingenting hördes från musslan.

"Svara då, annars får du ligga kvar där för alltid!"

Men Döden var tyst som i graven. Hon stoppade tillbaka musslan i fickan och började gå hemåt.

När hon kommit hem berättade hon för sin mamma vad som hade hänt i byn.

"Herre jösses, vilken olycka!" utbrast hon.

Hela dagen hade hennes mamma kämpat med rättor som tagit sig in i huset. De hade gnagt sönder möblerna, och till och med varit så fräcka att de dragit katten i svansen. Katten hade varit lika hjälplös som hennes mamma.

Gertrud kände på musslan i fickan. Hon tänkte att hon borde berätta allt för sin mamma. Hennes mamma var klok och visste nog vad man skulle göra.

"Mamma, det är mitt fel alltihop!"

"Men kära barn, det är klart att det inte är ditt fel."

"Jo, för jag har ... jag har nämligen ... jag har stängt in ... jag har Döden i fickan."

"Vad är det du säger barn? Har du Döden i fickan!" utbrast hennes mamma förskräckt.

Då berättade Gertrud hela historien om hur Döden hade varit på väg att hämta modern, och hur han hade hamnat i fickan.

"Jag kunde ju inte låta honom ta dig, mamma", sa Gertrud och kastade sig gråtandes i sin mammas famn. Hennes mamma tröstade henne som hon brukade genom att ömsom krama henne och ömsom klappa henne på huvudet.

"Min tokiga lilla flicka, vad har du hittat på!"

Länge satt de så, hennes mamma klappande och Gertrud gråtande. Till slut sa hennes mamma allvarligt:

"Du vet att du måste släppa ut honom igen."

"Nej!" skrek Gertrud. "Aldrig i livet!"

"Om min tid har kommit så har den kommit. Så är livets gång."

"Din tid har inte alls kommit. Du ska leva för alltid", svarade Gertrud.

"Hör här! Jag har då aldrig varit med om någon som kunnat övervinna Döden tidigare. Men jag är inte förvånad över att den första skulle vara du. Du är stark på alla sätt och vis. Och nu måste du vara stark och släppa Döden fri."

"Nej, jag är bara stark för att jag har dig! Jag kan lika gärna dö om jag inte har dig!"

"Struntprat!" sa hennes mamma argt. "Livet är en gåva som man inte får slänga bort. Du är ung och har ett långt liv att leva. Det ska du värna om."

Hon fortsatte, men med en mjukare stämma:

"Jag är tacksam för vad du har gjort för mig. Jag älskar dig min lilla tokloppa, och jag älskar livet. Jag har haft några ovanliga dagar nu vid slutet av min levnad, men livet kan inte fortsätta utan Döden. Du måste släppa Döden fri så att livet kan gå vidare!"

Det sista sa hon med sådan kraft att Gertrud förstod att hon aldrig skulle vika sig på den punkten.

"Aldrig i livet!" sa Gertrud en sista gång och sprang ut.

I flera dagar gick Gertrud omkring i skogen med Döden i fickan. Hon visste att hon aldrig skulle få se sin mamma igen. Hon kunde ju inte gå hem utan att ha släppt ut Döden, och om hon släppte ut Döden skulle han hämta hennes mamma. Vad hon än gjorde skulle hon aldrig få träffa sin älskade mor igen. Gertrud gick och gick medan tårarna rann nerför kinderna. Fastän hon inte hade ätit på flera dagar kände hon ingen hunger. Hon kände bara en stor tomhet och trötthet.

Till slut hade hon gått så långt att hon närmade sig fjällen. Efter en stund hittade hon en övergiven fjällstuga. Hon tänkte att de skulle vara skönt att få sova i en säng och gick in i stugan. Men där fanns ingen säng, utan bara en fiol som hängde på väggen. Hon tog ner fiolen och tänkte på när hon och hennes mamma hade spelat tillsammans. Så gick hon ut med fiolen i handen och såg ut över dalen. Någonstans långt där borta, på andra sidan skogen, fanns hennes mamma. Vad gjorde hon? Vad tänkte hon på? Gertrud satte sig ner och började spela. Det hade alltid varit en tröst att spela fiol när hon var ledsen. Hon spelade ut sin saknad och sin sorg, lät smärtan bli till toner. I timmar spelade hon så.

Medan hon spelade gick det upp för henne att hon inte kunde vara på flykt. Vad var det för ett liv? Hon skulle ju bli jordmor, precis som sin mamma. Hon skulle hjälpa små barn till världen. Hon kunde inte springa ifrån livet. Så hon började istället spela om hopp och glädje.

Plötsligt hördes en snyftning, och hon slutade att spela. Var det någon som grät? Ljudet kom från hennes ficka. Hon tog upp musslan, och snyftningarna upphörde. Var det Döden som hade gråtit? Nej, hon hade alltid hört att Döden inte kunde gråta. Ändå visste hon att hon måste släppa ut Döden. Inte för att hon tyckte synd om honom, nej, hon var arg för att han överhuvudtaget måste existera, utan för att det inte fanns någon annan utväg än att släppa ut honom.

"Jag ger mig", sa hon med stor sorg i rösten, "Jag befriar dig!"

Hon löste upp snöret runt musslan och öppnade den. Döden skyndade sig att hoppa ut. När han väl var utanför snäckskalet började han växa. Han växte och växte, och till slut hade han återfått sin normala storlek. Gertrud såg inte mot Döden, utan fortsatte att spela fiol. Hon spelade om rädsla och mod.

Döden sträckte på sig och ställde sig bredvid Gertrud. Efter en stund sa han:

"Det var skönt med lite semester."

Gertrud fortsatte att spela.

"Men nu har jag mycket att göra. Jag ligger efter med arbetet."

Med snabba steg började han att gå utför fjället.

Gertrud kände rädslan som ett knytnävslag i magen. Nu var Döden på väg för att hämta hennes mamma. Hon spelade om kärlek och om ömhet medan Döden försvann ner i dalen.

Gertrud hade ingen aning om hur länge hon hade suttit och spelat när hon plötsligt såg en märkvärdig syn. Över dalen såg hon hundratals stora leende såpbubblor stiga mot himlen. Det var både vackert, sorgligt och glädjestrålade på en och samma gång. Längre stod hon alldeles stilla och såg ut över dalen innan hon förstod vad det var. Hennes mamma hade sett något liknande vid en förlossning, men då hade det bara varit *en* bubbla. Nu förstod Gertrud vad det var hon såg. Det hon såg var ingenting annat än döda själar som steg upp mot himlen.

Nu blev det fart på Gertrud. Hon ville säga farväl till sin mamma innan hon flög iväg upp till himlen. Om hon skyndade sig kanske hon skulle hinna före Döden.

Gertrud sprang nerför fjället och in i skogen. Hela tiden såg hon bubblor som steg upp mot himlen. Hon sprang och snubblade, rev sig på buskar och snår, men fortsatte att springa. Till slut såg hon det lilla Jordmortorpet. Någon var i trädgården. Var det hennes mamma? Eller Döden? Med andan

i halsen närmade hon sig stugan. Det var hennes mamma! Hon hade hunnit före Döden. Nu skulle hon säga farväl till sin mor innan hon lämnade henne för alltid.

Hennes mamma upptäckte Gertrud, och de kastade sig i varandras armar. De kramades och kysstes, och efter en stund frågade hennes mamma:

"Var har du varit?"

Gertrud snörvlade och började prata:

"Det är så mycket jag skulle vilja säga innan Döden kommer. Jag vet inte var jag ska börja ... jag skulle vilja berätta ... eller jag skulle vilja tacka ... eller jag skulle vilja ..."

Mer hann hon inte säga förrän hennes mamma avbröt henne.

"Döden har redan varit här! Han kom för att hämta mig. Men då han såg din fiol tog han den istället. Och vet du. Det konstigaste av allt var att jag tyckte mig se tårar i ögonen på honom."

Det tog många år, närmare bestämt fyrtiosju, innan Döden kom och hämtade Gertruds mamma. Och det var verkligen tur, för på så sätt hann jag träffa min mormorsmor.

Döden lämnade aldrig tillbaka fiolen. Det är kanske därför han inte kommer lika ofta som han gjorde förr i tiden. Han kommer till exempel nästan aldrig till förlossningar. Det vet jag, för jag är barnmorska, eller jordmor, precis som min mamma. Han har helt enkelt inte tid för allt fiolspelande.

